

RAADSVORSTEL

Raadsvergadering van
14 december 2010

Stuknummer
KNDK/2010/2447

Agendapunt

Datum: 23-09-2010

Verzonden: 11 november 2010

Aan de gemeenteraad.

Onderwerp:

Actualisatie haalbaarheidsstudie doorkruising primaire waterkering Piershil en ontwikkelingen Swaneblake

Inleiding

Het project Swaneblake heeft – mede dankzij de inzet van de Stichting SwaneBlake – in de afgelopen jaren aandacht gekregen als initiatief om de leefbaarheid van Piershil te versterken. De haalbaarheid van het doorkruisen van de primaire waterkering is daarbij een belangrijke factor die inmiddels nader is beoordeeld. Het realiseren van een dergelijke doorkruising zou het mogelijk maken om de haven van Piershil weer bereikbaar te maken voor boten en een positieve impuls geven aan het vergroten van de recreatieve mogelijkheden.

Onlangs heeft bureau Witteveen+Bos in opdracht van de gemeente (en in nauwe samenwerking met het Waterschap Hollandse Delta) een actualisatie op een uit 2007 daterend onderzoek uitgevoerd over de haalbaarheid van de doorkruising van de primaire waterkering. Daarbij is zowel het aanbrengen van een keersluis of als het aanbrengen van een schutsluis beoordeeld, mede in het licht van de eisen die daaraan gesteld moeten worden vanuit het principe van de 'dijkring'-benadering. Zowel voor een keersluis als voor een schutsluis is het schetsontwerp geactualiseerd en is een betrouwbaarheids-analyse uitgevoerd. Ook zijn de kostenramingen voor beide varianten beoordeeld en geactualiseerd, waarbij niet alleen rekening is gehouden met de investeringskosten, maar ook met de kosten van beheer, onderhoud en exploitatie.

Uitkomsten van de actualisatie van de haalbaarheidsstudie

Witteveen+Bos heeft de keersluis en de schutsluis aan de hand van een aantal criteria met elkaar vergeleken. De resultaten zijn in een tabel samengevat met een beoordeling (+ 0 -) per criterium. Ook zijn de geschatte zowel investeringskosten als beheers- en onderhoudskosten opgenomen.

criterium	keersluis	schutsluis
veiligheid	0	0
inpasbaarheid	-	+
ecologie	+	-
procedures	0	0
flexibiliteit	-	+
aansluiting met plan Swaneblake	+	0
realisatiekosten *)	€ 6,8 miljoen	€ 7,2 miljoen
kosten beheer, onderhoud en exploitatie (netto contante waarde)	€ 3,6 miljoen	€ 4,2 miljoen
totale kosten (netto contante waarde)	€ 10,4 miljoen	€ 11,4 miljoen

*) De raming van de realisatiekosten is uitgevoerd op basis van het niveau van een schetsontwerp en kent een nauwkeurigheid van ± 30%.

Hieruit blijkt dat een keersluis (die in het watersportseizoen een permanente open verbinding heeft met het Spui) beter scoort op 'ecologie' en beter aansluit op de plannen van de Stichting Swaneblake, dan een schutsluis (die in principe permanent gesloten is). Een nadeel van een keersluis is wel dat er een regionale waterkering rond de oude haven van Piershil nodig is (met een kruinhoogte van NAP + 2,4 m) en dat vormt een fysieke en visuele barrière.

Aan het slot van het rapport heeft Witteveen+Bos de volgende conclusies, aanbevelingen en aandachtspunten geformuleerd:

- conclusies:

De twee alternatieven keersluis en schutsluis die in het rapport zijn vergeleken, blijken beide haalbare alternatieven voor doorkruising van de primaire waterkering bij Piershil. De kosten (van zowel realisatie als van beheer, onderhoud en exploitatie) van beide alternatieven liggen relatief dicht bij elkaar. Op basis van kosten is dan ook naar het oordeel van Witteveen+Bos geen duidelijke voorkeur uit te spreken.

Uit de kwalitatieve beoordeling op verschillende aspecten in hoofdstuk 6 zou een lichte voorkeur voor alternatief schutsluis kunnen volgen. Dit alternatief heeft na sommatie van de deelscores namelijk een iets hogere eindscore. Deze sommatie is opzettelijk niet in tabel 6.2 opgenomen. Aan de verschillende aspecten hoeft namelijk niet per definitie dezelfde waardering te worden toegekend, zo merkt Witteveen+Bos op. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een positieve score op het aspect 'aansluiting op plan Swaneblake' hoger wordt gewaardeerd dan een lage score op het aspect 'flexibiliteit'. Het alternatief keersluis zou dan juist beter uit de vergelijking komen.

Witteveen+Bos sluit de conclusies af met de kanttekening dat het uiteindelijk de gemeente Korendijk is die kan bepalen welke aspecten het zwaarst wegen. Op basis daarvan kan vervolgens de keuze voor het voorkeursalternatief worden gemaakt.

- aanbevelingen en aandachtspunten:

Witteveen+Bos heeft aanvullend op de conclusies een aantal aanbevelingen en aandachtspunten voor een eventuele vervolgstudie naar de doorkruising van de primaire waterkering geformuleerd:

- de aansluiting van de regionale waterkering bij het alternatief keersluis op de haven en havenkade van Piershil;
- een integrale beschouwing van het plan waarbij onder andere wordt gekeken naar de grondbalans;
- de vraag of sluiting van de keersluis in het stormseizoen acceptabel is voor de pleziervaart;
- de afmetingen van de schutsluis zijn bepaald op basis van de minimum intensiteitsklasse van 10.000 scheepvaartpassages per jaar. Dit conform de vigerende normen. De normen maken echter geen verdere differentiëring binnen de laagste intensiteitsklasse. De verwachting is echter dat het aantal scheepvaartpassages bij Piershil ruim lager zal zijn dan 10.000 per jaar. Wellicht kan voor de doorkruising bij Piershil daarom onderbouwd worden afgeweken van de voorgeschreven minimale afmetingen van de schutsluis;
- een verkleining van het venster 'watersportseizoen' kan in een verdere verlaging van de overschrijdingfrequentie leiden. Dit heeft tot gevolg dat de regionale waterkering bij het alternatief keersluis lager kan worden uitgevoerd, wat tot een kostenbesparing leidt.

Financiële consequenties

In de Kadernota 2011 is het uitgangspunt geformuleerd dat het project Swaneblake – gelet op de financiële positie van de gemeente – op een budgettair neutrale manier zal moeten plaatsvinden. Dit is en blijft voor ons college het uitgangspunt.

Wij onderkennen de meerwaarde van het heropenen van de haven waardoor pleziervaart vanaf het Spui naar en vanuit de haven weer mogelijk is. Ook hebben wij waardering voor de grondige uitwerking in het rapport van de varianten voor een keersluis of een schutsluis en voor de inzet die het waterschap heeft geleverd bij de totstandkoming van dit rapport. Tegelijkertijd moeten wij vaststellen

dat de financiële lasten zeer omvangrijk zijn, ongeacht of wordt gekozen voor een keersluis of een schutsluis. Naar ons oordeel laat de financiële positie van de gemeente het niet toe om deze lasten geheel of voor een substantieel deel voor rekening van de gemeente te nemen. Verder is het naar onze overtuiging niet realistisch om aan te nemen dat een private samenwerkingspartner in staat is om het totale project Swaneblake te realiseren en binnen de exploitatieopzet daarvan de doorkruising van de primaire waterkering geheel, dus zowel de realisatiekosten als de kosten van beheer, onderhoud en exploitatie, te dekken. Uit overleg met onder meer Rijkswaterstaat, waterschap en Deltanatuur is gebleken dat van de zijde van die partijen niet de mogelijkheid c.q. niet de bereidheid bestaat om toezeggingen te doen voor financiële deelname in de kosten van aanleg en instandhouding van de doorkruising van de primaire waterkering.

Om die reden stellen wij u dan ook voor om definitief af te zien van de realisering van een dergelijke doorkruising. Deze keuze vormt op zichzelf zeker geen blokkade om verder te gaan met het project Swaneblake, maar het is wel een kaderstellend uitgangspunt voor de verdere planontwikkeling.

Opstelling integrale ruimtelijke gebiedsvisie

De volgende fase in de planontwikkeling is gericht op het maken van een integrale ruimtelijke gebiedsvisie voor het project Swaneblake zonder de doorkruising van de waterkering bij Piershil. Deze visie zal op hoofdlijnen de ruimtelijke mogelijkheden van het gebied in onderlinge samenhang ('blauw', 'groen' en 'rood') verkennen. Het opstellen van een dergelijke visie zou heel goed in opdracht van de gemeente door een stedenbouwkundig bureau kunnen plaatsvinden, maar die benadering heeft niet onze voorkeur. Uitgangspunt in de kadernota 2011 is immers dat het project Swaneblake op een budgettair neutrale manier zal moeten plaatsvinden. Wanneer vooraf een gebiedsvisie door een stedenbouwkundig bureau moet worden opgesteld, kan aan deze voorwaarde niet worden voldaan. Bovendien is het niet wenselijk een te strak keurslijf te maken waarbinnen de ontwikkelingen dienen plaats te vinden.

Wij opteren voor een insteek waarbij de kennis en ervaring vanuit de private sector wordt aangewend om tot die gebiedsvisie te komen. Daarom stellen wij u voor om ons college te machtigen om oriënterend contacten te leggen met één of meer private samenwerkingspartners voor het laten opstellen van een integrale ruimtelijke visie, voorzien van een ruimtelijke onderbouwing en van een haalbaarheidsanalyse.

Gemeentelijk Programma van Wensen

Hierbij zal een gemeentelijk Programma van Wensen worden gehanteerd. Dit document heeft niet het karakter van een keurslijf, maar vormt een leidraad voor de opstelling (en realisatie) van een ruimtelijke gebiedsvisie. De koers bij de oriënterende contacten met private samenwerkingspartners is dat het totale project in zijn geheel voor rekening en risico van de marktpartijen zal worden gerealiseerd. De inzet van de gemeente zal zich richten op het flankerend beleid, zoals een inspanningsverplichting voor wat betreft de procedures op het vlak van de ruimtelijke ordening.

Wij verzoeken u in te stemmen met het bij dit raadsvoorstel behorende (ontwerp-)Programma van Wensen.

Communicatie

Na de bestuurlijke besluitvorming in uw raad zal een persbericht worden opgesteld en dat persbericht zal ook via de gemeentelijke website bekend worden gemaakt. Uiteraard zullen ook de meest betrokken partijen, zoals onder meer de Stichting Swaneblake, het Waterschap Hollandse Delta en de Commissie Hoeksche Waard rechtstreeks op de hoogte worden gebracht.

Personele consequenties

De ambtelijke ondersteuning ten behoeve van het project Swaneblake dient ingepast te worden in het afdelingsplan 2011.

Verdere procedure

Uiteraard zullen wij, zodra mogelijk, de resultaten van de oriënterende contacten met private samenwerkingspartners aan u terugkoppelen.

Bijlagen

- rapport 'Actualisatie haalbaarheidsstudie doorkruising primaire waterkering Piershil' d.d. 12 juli 2010 van Witteveen+Bos;
- (ontwerp) Programma van Wensen voor het project Swaneblake, inclusief kaart met ontwikkelingsgebied en rode contour Piershil;
- ontwerp-raadsbesluit.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het hierna opgenomen ontwerpbesluit.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Korendijk,
de secretaris, de burgemeester,

M.A.I. Born

R.W.J. Melissant-Briene

De raad der Gemeente Korendijk;

Gezien het voorstel van de voorzitter van de raad/het college van burgemeester en wethouders d.d. PM inzake actualisatie haalbaarheidsstudie doorkruising primaire waterkering Piershil en ontwikkelingen Swaneblake;

Gelet op het rapport 'Actualisatie haalbaarheidsstudie doorkruising primaire waterkering Piershil' d.d. 12 juli 2010 van Witteveen+Bos;

Overwegende dat

- de financiële positie van de gemeente het niet toelaat om de lasten van een doorkruising van de primaire waterkering geheel of voor een substantieel deel voor rekening van de gemeente te nemen en dat het bovendien niet realistisch om aan te nemen dat een private samenwerkingspartner in staat is om het totale project Swaneblake te realiseren en binnen de exploitatieopzet daarvan de doorkruising van de primaire waterkering geheel, dus zowel de realisatiekosten als de kosten van beheer, onderhoud en exploitatie, te dekken;
- het niettemin wenselijk is om een integrale ruimtelijke inrichtingsvisie te ontwikkelen voor het project Swaneblake om de haalbaarheid daarvan – zonder doorkruising van de primaire waterkering – nader te onderzoeken;

Besluit

1. af te zien van de realisering van een doorkruising van de primaire waterkering bij Piershil;
2. burgemeester en wethouders te machtigen om oriënterend contacten te leggen met één of meer private samenwerkingspartners voor het laten opstellen van een integrale ruimtelijke gebiedsvisie, voorzien van een ruimtelijke onderbouwing en van een haalbaarheidsanalyse voor het project Swaneblake;
3. in te stemmen met het Programma van Wensen als leidraad voor de opstelling (en realisatie) van een integrale ruimtelijke gebiedsvisie voor het project Swaneblake.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de
raad van de gemeente Korendijk
d.d. 14 december 2010
de griffier, de voorzitter,

A. Goslings

R.W.J. Melissant-Briene